

Hoërskool Montana

REKENAAR-, INTERNET- EN TOESTELBELEID

INLEIDING

Hoërskool Montana ondersteun en erken die belangrikheid van die internet en IKT in die leerproses. Hierdie beleid is daarop gemik om die relevante aspekte van die gebruik van die internet en IKT-toestelle te dek en mag in die toekoms onderhewig wees aan wysiging.

DEFINISIES

Toestel:	Leerder se eie selfoon, tablet of rekenaartoesel
IKT:	Inligting- en Kommunikasie Tegnologie
Skool:	Hoërskool Montana
Leerder:	Leerder van Hoërskool Montana
Gebruiker:	Enige persoon wat gebruik van of toegang tot enige van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite of netwerke het.

VERANTWOORDELIKHEID

Daar word van leerders verwag om gepaste en verantwoordelike gedrag te demonstree by die gebruik van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite sowel as wanneer die gebruik van hul eie persoonlike toestelle.

Daar word van leerders verwag om te voldoen aan die gespesifiseerde riglyne en reëls hieronder uiteengesit. Nodige dissiplinêre stappe sal geneem word teen leerders wat hierdie beleid verontagsaam.

Leerders bring eie toestelle na Hoërskool Montana om te gebruik op hul eie risiko.

Leerders is self verantwoordelik daarvoor om die inhoud van hul toestel op datum en veilig te hou.

Hoërskool Montana is op geen manier verantwoordelik vir die:

- Instandhouding van 'n toestel.
- oplaai, laai van battery, rugsteunopdatering van programme ens.
- Gebreekte toestelle.
- Verlore of gesteelde toestelle nie .

Terme en voorwaardes:

- Die gebruik van 'n toestel en / of die oordrag van enige elektroniese materiaal in enige vorm wat 'n oortreding van enige Suid-Afrikaanse wetgewing of regulasies, sowel as enige van Hoërskool Montana se reëls is, is streng verbode. Dit sluit in, maar is nie beperk nie tot, kopiereg materiaal, dreigende, onwelvoeglike of beledigende materiaal, of materiaal wat beskerm word as handelsmerk.
- Die gebruik van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite is 'n voorreg en nie 'n reg nie. Misbruik van sulke fasiliteite sal lei tot weiering van toegang van alle IKT-fasiliteite.
- Leerders is self verantwoordelik vir hul optrede in die toegang tot en gebruik van die IKT-fasiliteite van Hoërskool Montana.

MONITERING

- Alle aktiwiteite wat gebruik maak van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite word gemonitor en aangeteken.
- Hoërskool Montana behou die reg om te alle tye te bepaal of die gebruik van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite vanpas is. Dit sluit die reg in om onder andere, die gebruik van Internet, materiaal gehou in die gebruikerrekening en die bedienerruimte te hersien.
- In die hersiening en monitering van gebruikerrekening en lêerbedienerruimte, sal Hoërskool Montana die privaatheid van die gebruikerrekening te alle tye respekteer.
- Hoërskool Montana behou die reg om enige toestel te inspekteer en die toepaslike dissiplinêre optrede in die geval dat óf die toestel of materiaal op die toestel bedoel is om gebruik te word vir enige onwettige of onregmatige aktiwiteit.

INTERNETTOEGANG

- Toegang tot sosiale netwerk-webtuistes (bv Facebook, Myspace ens) word nie toegelaat deur Hoërskool Montana se netwerke nie.
- Internettoegang in die rekenaarlokale of via die skool se WiFi netwerk word slegs met toestemming en onderworpe aan streng monitering toegelaat.
- Toegang tot aanlyn skool e-posdienste (@ 4wayscloud.co.za) word toegelaat. Daar moet egter nie van hierdie e-posdienste gebruik gemaak word om lêers wat andersins beperk, verbied of enige aanstootlike of onwettige materiaal bevat af te laai, op te laai of oor te dra nie.

SEKURITEIT

- Elke leerder sal met 'n unieke en spesifieke wagwoord en / of ander toegangsbesonderhede uitgereik word vir elke IKT stelsel by Hoërskool Montana sodat hulle toegelaat word om toegang te verkry.
- Wagwoorde en / of ander toegangsbesonderhede moet streng vertroulik gehou word en moet slegs deur die leerder aan wie dit uitgereik is, gebruik word.
- Geen leerder mag poog om enige wagwoord of ander toegangsbesonderhede wat aan enige ander persoon behoort, gebruik om toegang tot enige van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite te verkry nie.
- Leerders word verbied om te poog om toegang te verkry tot enige lêers, of enige soortgelyke materiaal, waarvoor hulle nie magtiging het nie.
- Leerders mag nie probeer om enige ongemagtigde toegang tot enige van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite of stelsels vir enige doel te verkry nie. Elektroniese inbraak (“hacking”) of poging tot inbraak is 'n kriminele oortreding onder die Elektroniese Kommunikasie en Transaksies Wet, Wet 25 van 2002.
- Enige poging van enigiemand om toegang te verkry tot enige van die skool se IKT-fasiliteite deur hulle voor te doen as 'n stelseladministrateur, sal lei tot die kansellering van die gebruiker se voorregte en die implementering van dissiplinêre prosedures teen daardie persoon.
- Geen leerder mag 'n ander leerder se rekening gebruik nie.
- Geen wagwoorde mag onder leerders gedeel word nie. Leerders mag geen rekenaarlêers of verstellings aanbring aan enige van die skool se IKT-toestelle sonder vooraf magtiging van 'n IT-personeelid nie.

Onwettige aktiwiteite

- Leerlinge mag nie deur die gebruik van enige van Hoërskool Montana se IKT-fasiliteite, enige onwettige materiaal van enige aard of vorm besit of oordra nie.

(Let asb. op: - omdat die internet globaal is, kan aktiwiteite / materiaal wat wettig is in ander lande, onwettig wees in Suid-Afrika en omgekeerd).

REGULASIES

Wangedrag in verband met die gebruik van IKT-fasiliteite kan daartoe lei dat die persoon wat oortree het wetlik vervolgt word vir 'n verskeidenheid van kriminele oortredings, of blootgestel word aan 'n siviele eis vir skadevergoeding, of beide. Voorbeelde van sulke oortredings is:

- Skending van 'n persoon se grondwetlike regte tot waardigheid, respek, privaatheid ens
- om 'n persoon bloot te stel aan "haatspraak" of rassistiese opmerkings
- Onwettige toegang tot inligting
- Onwettige onderskepping van kommunikasie
- Teistering
- Laster
- Bedrog en korrupsie
- Afpersing
- Kopiereg en Plagiat
- Seksuele en pornografieverwante oortredings.
- In verband met 'n oortreding deur of teen 'n leerder van enige van die bogenoemde, het Hoërskool Montana, sy werknemers, ouers en leerders 'n wetlike verpligting om dit te rapporteer aan die owerhede. Deur dit te versuim, kan 'n kriminele oortreding op sigself wees

Aanstootlike materiaal

- Indien enige persoon per ongeluk toegang verkry tot enige webtuiste met aanstootlike materiaal moet so 'n persoon dit onmiddellik by die betrokke opvoeder in wie se klas dit gebeur het aanmeld, sodat die nodige stappe geneem kan word om daardie webwerf te blokkeer.
- Onder geen omstandighede moet die naam of URL van die webwerf bekend gemaak word aan ander leerders of personeel nie.
- Enige persoon wat poog om toegang tot aanstootlike materiaal te verkry, of in besit is van aanstootlike materiaal, se Wi-Fi en Internettoegang sal geblokkeer word. Daarbenewens sal hulle onderwerp word aan Hoërskool Montana se dissiplinêre prosedures.
- Dit is 'n kriminele oortreding, selfs vir 'n kind, om enige kinderpornografie te skep, af te laai, te besit, te versprei of te vertoon.
- Dit is ook 'n kriminele oortreding om enige pornografiese materiaal te wys of te versprei aan enige kind, selfs as die persoon wat dit versprei self 'n kind is.

KUBER AFKNOUERY

Kuberafknoery is onwettig en word streng verbied.

Kuberafknoery vind plaas wanneer 'n persoon gepynig, gedreig, geteister, verneder, beskaamd gemaak word of andersins geteiken word deur 'n ander persoon wat enige vorm van IKT fasiliteit gebruik.

- Enige persoon wat onderworpe is aan kuberboeliery moet dit onmiddellik by hul graadhoof of die adjunkhoof aanmeld.
- Enige persoon wat bewus is daarvan dat 'n ander persoon betrokke is in, of die teiken van kuberboelies is, moet dit onmiddellik by hul graadhoof of die adjunkhoof aanmeld.
- Voorbeelde van kuberboeliery is vervat in Bylae A. Let daarop dat dit nie 'n alles-omvattende lys is nie en dat ander aksies ook as kuberboeliery kan kwalifiseer.

ALGEMEEN

- Enige leerder wat probeer om te “hack” of inmeng met enige ander rekening, insluitend enige poging om in te breek in die netwerk, virusse te versprei of 'n gids te verander, sal permanent toegang tot Hoërskool Montana se netwerke geweier word en sal tot Hoërskool Montana se dissiplinêre proses onderwerp word, sowel as 'n moontlike kriminele saak.
- Leerders word verbied om geblokkeerde webwerwe op enige wyse hoegenaamd te prober omseil. Enige poging sal tot gevolg hê dat die leerder geblokkeer word uit Hoërskool Montana se netwerke en onderwerp word aan Hoërskool Montana se dissiplinêre proses.
- Geen leerder word toegelaat om kopiereg materiaal of materiaal wat andersins beskerm word op hul toestel af te laai of te kopieer nie.
- Leerders mag nie speletjies speel of video's kyk via die internet nie.
- Die gebruik van beledigende taal tydens oordrag van enige ander leerder of 'n lid van Hoërskool Montana se personeel is verbode - dit sluit onbeskofte, anti-sosiale, onheilige, beledigende, rassistiese, of seksistiese taal in.
- Die neem en verspreiding van beelde / video's van enige leerder of onderwyser is streng verbode. Leerders wat sulke beelde / video's neem stel hulself bloot aan kriminele of siviele optrede.
- Onvanpaste media mag nie gebruik word as 'n *screensaver* of agtergrond op 'n toestel, insluitend pornografiese beelde, foto's van geweld, onvanpaste taal, alkohol, dwelms, rassistiese of bendeverwante simbole of prente nie.

- Onvanpaste beelde of films van mense mag nie gedeel word in 'n openbare ruimte op die internet, sonder die toestemming van die betrokke individu of 'n personeellid nie.**
- Indien enige persoon buite Hoërskool Montana toegang tot Hoërskool Montana se netwerk via 'n leerder se aantekenbesonderhede kry, sal die betrokke leerder geskors word van die netwerk hangende 'n dissiplinêre ondersoek en Hoërskool Montana sal 'n kriminele saak teen die skuldige party oopmaak.
- Toestelle wat aan ander persone behoort mag nie mee gepeuter word op enige wyse nie.
- Enige onbewaakte toestel wat gevind word, moet onmiddellik by ontvangs ingehandig word.

MISBRUIK VAN IKT:

Indien 'n leerder steeds die reëls vervat in hierdie beleid na 'n waarskuwing ignoreer, sal die volgende van toepassing wees.

- Ouers sal in kennis gestel word
- Toegang tot die Wi-Fi en Lokale Area Netwerk sal die leerder verbied word.
- Die toestel sal gekonfiskeer word, in die register aangeteken word en vir 2 maande in die kluis bewaar word vir ouers om af te haal.
- Die leerder sal die gebruik van Hoërskool Montana se IKT-toerusting geweier word vir 'n tydperk wat in ooreenstemming is met die erns van die oortreding.
- Afhangende van die omstandighede van elke saak, mag 'n leerder onderwerp word aan Hoërskool Montana se dissiplinêre proses en 'n kriminele klag mag gelê word.

Datum aanvaar deur SBL:

14 Junie 2017

Geteken: SBL voorsitterL

_____

Skoolhoof:

_____

BYLAE A

Voorbeelde van Kuberboeliery:

- Herhaaldelike stuur van e-posse of Instant Messages (IM) of WhatsApp-boodskappe
- Om 'n persoon aanlyn na kletskamers, gunsteling webwerwe, ens te volg
- Die bou van vals profiele, webwerwe of toegang tot 'n ander persoon se e-pos of IM
- Uitreiking van verklarings wat derde party teistering uitlok
- Intekening van 'n persoon vir porno-webwerwe en e-poslyste en "junk" e-posse en IM.
- Om in te breek in enige persoon se aanlyn-rekening.
- Ongemagtigde toegang tot 'n persoon se wagwoorde
- Plasing van 'n beeld van 'n persoon aanlyn.
- Plasing van werklike of gedokter seksuele beelde van enige persoon aanlyn
- Die deel van persoonlike en / of intieme inligting oor 'n persoon aanlyn sonder hul toestemming
- Aanmoediging van die insluiting van enige persoon op enige neerhalende trefferlyste ("hit lists") soos, maar nie beperk nie tot, "lelike lyste", "sletlyste" en soortgelyke lyste.
- Plasing of aanmoediging van ander om nare kommentaar te plaas op 'n persoon se blog of sosiale netwerkprofiel.
- Inbraak by 'n persoon se rekenaar en die stuur van kwaadwillige kodes.
- Aanval van en stuur van dreigemente aan ander, terwyl hulle hulself voordoens as 'n ander persoon.
- Kopiëring van ander op 'n persoon se private e-pos en IM kommunikasie.
- Plaas van swak resensies of terugvoer oor 'n persoon sonder geldige rede.
- Registrering van 'n persoon se naam en die opstel van 'n "bash" Webwerf of profiel.
- Plasing van onbeskofte of uitlokkende kommentaar, insluitend wanneer hulle hulself voordoens as 'n ander persoon.
- Stuur van "spam" of "malware" aan ander, insluitend wanneer hulle hulself voordoens as 'n ander persoon.
- Oortreding van die reëls van 'n webwerf of diens, insluitend wanneer hulle hulself voordoens as 'n ander persoon.
- Die opstel van 'n "stemming" (bv "Hot or Not?") wat ontwerp is om enige persoon in die verleentheid te stel of te verneder.

- Vermomming as 'n ander persoon vir enige hoegenaamde doel.
- Plasing van 'n persoon se kontakbesonderhede aanlyn om mishandeling of teistering of enige ander nadeel aan daardie persoon aan te moedig.
- Verhoeding om dienste te benut op webtuistes
- Stuur van "grappies" oor 'n persoon aan ander of aan poslyste